

Skiltebetalingslinjer

Administrationsgrundlag

Indhold

Forord	5
Byrådets politik	7
Hvad gør jeg – når jeg vil sætte et skilt op?	10
Gode råd om skiltning	12
Lovgivning og praksis	13
Administrationsgrundlag	21
Områdetyper	22
Retningslinjer for skiltning	31
• Generelle retningslinjer	32
- Skilte på facader og gavle	32
- Billboards og bannere	33
- Elektroniske og digitale skilte	34
- Lysskilte og belysning af skilte	36
- Service- og benzinstationer	37
- Midlertidig skiltning	38
• Retningslinjer for områdetyper	40
- Midtbyer	40
- Centerområder	45
- Erhvervsområder	46
- Offentlige områder	48
- Boligområder og landsbyer	50
- Skiltning i det åbne land	53
Miljøvurdering	56

Forord

Disse skilte-retningslinjer med tilhørende administrationsgrundlag er udarbejdet for at fremme kvaliteten af skiltning i Randers Kommune samt for at sikre, at ansøgere og bygherrer oplever, at der er klare og ensartede retningslinjer for skiltning.

Skilte-retningslinjer er Byrådets overordnede målsætning for skiltning i Randers Kommune.

I administrationsgrundlaget fastlægges retningslinjer for en ensartet vurdering af ansøgninger om skiltning i Randers Kommune i de tilfælde, hvor lovgivningen giver mulighed for skøn, og hvor der ikke er specifikke bestemmelser i lovgivningen eller i plandokumenter. Der vil i hvert enkelt tilfælde dog fortsat være tale om en konkret vurdering.

Administrationsgrundlaget vil også kunne bruges af ansøgere, bygherrer og virksomhedsejere som vejledning og til inspiration ved udformning af skilte.

Det er ønsket at administrationsgrundlaget medvirker til at skabe et overblik over gældende lovgivning og indeholder en vejledning om, hvordan der søges om tilladelser til skiltning.

Administrationsgrundlaget danner grundlag for, at nogle mindre skilte kan etableres uden forudgående tilladelse. Derved sikres et mere effektivt forløb for kommunens erhvervsdrivende.

Byrådet ønsker med disse skilte-retningslinjer at kunne give en god vejledning til kommunens virksomheder og borgere i forbindelse med opsætning af skilte.

Frank Nørgaard

Formand for Miljø- og Teknikudvalget

Det er målet med skilteeringslinjer

- at der er klare retningslinjer for en ensartet og kvalificeret sagsbehandling af skilteansøgninger
- at bygherrer og ansøgere har et klart billede af, hvilke typer skilte der kan forventes tilladelse til
- at der fastlægges kriterier for tilladelser til skiltning, herunder hvilke skilte der kræver byggetilladelse.

Byrådets politik

Formål

Skilte-retningslinjer for Randers Kommune skal være med til at fremme kvaliteten af skiltning i kommunen til gavn for både erhvervsdrivende og borgere. Med skilte-retningslinjer vil vi sikre, at ansøgere og bygherrer oplever, at der er klare og ensartede retningslinjer for, hvilke skilte der kan opsættes. Derfor vil vi gerne indgå i en dialog og sparring når du ønsker at sætte et skilt op. Vi tror på, at vi gennem dialog kan skabe smukke og spændende bymiljøer til gavn for alle.

Det er Byrådets ønske, at forretninger og erhverv i bymæssig bebyggelse kan få sit behov for at synliggøre sig gennem skiltning dækket. Med en god udformning og placering af skilte kan de erhvervsdrivende være med til at skabe attraktive og aktive bymidter, handelscentre og erhvervsområder samt et miljø, som kunderne gerne færdes i.

Skilte i sig selv kan i kraft af størrelse og udformning virke forstyrrende i bybilledet, i nogle tilfælde direkte skæmmende. Omvendt kan god skiltning være med til at højne den visuelle kvalitet i bybilledet og give spændende oplevelser.

I Randers Kommune vil vi gerne være med til at skabe levende og attraktive byer og miljøer der er rare at opholde sig i. Det kan vi blandt andet gøre ved at højne den visuelle kvalitet i byrum, rum langs vejen og i parker, samt i det åbne land og naturen.

Skiltning bør derfor ske med omtanke og respekt for bygningernes arkitektur, byens karakter og landskabet. Skilte bør udformes og placeres på en måde, så fine særpræg og særlige karakter bevares. Tager man disse hensyn, kan skilte være med til at skabe spændende og smukke miljøer, hvilket kan være til gavn og glæde for alle kommunens borgere.

Byrådet ønsker, at skiltningen skal spille sammen med de forskellige omgivelser i kommunens byer og landskaber. Derfor er der udarbejdet et administrationsgrundlag med retningslinjer for skiltning som skal bidrage til at sikre kvalitet og helhedspræg samtidig med, at der skal være plads til fantasien og udvikling.

Det er Byrådets ønske, at

- Virksomheder og butikker skal have mulighed for at skilte med deres navn og lignende.
- Skilte bør tilpasses de enkelte områders karakter og skala, og at skiltning generelt begrænses til det nødvendige, og at skilte ikke er så store, at de bliver dominerende i forhold til bygningers facade, området og nærmiljøet.
- Skilte, der opsættes på bygninger, tilpasses bygningens størrelse og arkitektur. Skilte bør ikke dække bygningsdetaljer og bør følge opdelingen af vinduer, døre og porte for at give et bedre helhedsindtryk og oplevelse af bygningens karakter. Skiltning bør som udgangspunkt placeres i stuetagen.
- Skilte på samme facade for forskellige butikker/virksomheder samordnes i udformning og placering, så det giver en god sammenhæng og helhedsvirkning.
- Skæmmende og dominerende skilte - som billboards, rullereklamer, baner og lignende undgås.
- Opsætning af elektroniske skilte i størrelse, placering, lysstyrke, frekvens i billedskift mv. tilpasses og tager hensyn til omgivelserne.
- Passe på de fredede og bevaringsværdige bygninger og bevaringsværdige bykvarterer i vores byer. Derfor bør der her udvises særlige hensyn ved skiltningens omfang og placering.

På baggrund af Byrådets politik og ønsker er der udarbejdet et administrationsgrundlag med retningslinjer for skiltning i Randers Kommune, der vil indgå ved administration af ansøgninger om skiltning.

Når vi planlægger for nye bolig-, erhvervs- og andre typer af områder vil vi implementere retningslinjerne i planlægningen så det fremadrettet bliver lettere og mere overskueligt at se hvor og hvordan man kan skilte.

Med administrationsgrundlaget har vi en intention om at bidrage til forskønnelse af Randers Kommune. Skiltning er selvfølgelig nødvendigt for vore virksomheder og det drejer sig derfor om at skabe både god synlighed og æstetik i byen.

Hvad gør jeg – når jeg vil sætte et skilt op?

Vi vil gerne i dialog

Randers Kommune vil gerne i dialog om opsætning af skilte for at fremme attraktive og spændende byer til gavn for både erhvervslivet og borgere. Det er vores ønske at hjælpe de virksomheder som ønsker at opsætte skilte til at synliggøre deres virksomhed. Vi giver gerne vejledning om, hvordan skiltning kan udformes og tilpasses så det er med til at forskønne og give en spændende oplevelse. Kontakt os gerne i starten af processen, da en tidlig afklaring af eventuelle muligheder og restriktioner ofte letter sagsbehandlingen.

Hvorfor, hvor og hvordan

Det skal være nemmere for virksomhederne at få råd og vejledning omkring opsætning af skilte i bybilledet. Reglerne for opsætning af skilte kan være komplicerede, da der er flere forskellige love som har betydning for, hvor og hvordan man kan opsætte et skilt. Det er Byrådets ønske, at gøre disse regler mere gennemskuelige og sikre, at ansøgere og bygherrer oplever, at der er klare og ensartede retningslinjer for skiltning.

Kræver mit skilt en tilladelse?

Skilte kan, afhængig af størrelse, placering og udformning, være omfattet af krav fra forskellige lovgivninger. Det kan være svært at overskue, hvornår et skilt f.eks. udløser krav om byggetilladelse eller en dispensation. Vi vil derfor anbefale at du altid kontakter Randers Kommune og gerne så tidligt i forløbet som muligt. Sammen kan vi så rådgive i forhold til hvilke tilladelser, der skal søges.

Hvis skiltet ikke kræver tilladelse efter de gældende love og retningslinjer, kan vi udstede en skriftlig godkendelse af dit skilt. Godkendelsen er din garanti for, at skiltet ikke er i strid med gældende lovgivning og regler.

Hvem spørger jeg?

Når du vil sætte et skilt op, anbefaler vi, at du kontakter Randers Kommune for at få vejledning om de regler og retningslinjer som gælder for skiltning. I nogle tilfælde kan du sætte dit skilt op uden tilladelse. Nogle skilte kan kræve en byggetilladelse – vi hjælper dig gerne med at vurdere, hvad der gælder for dit skilt.

Du kan henvende dig til os her:

Randers Kommune
Laksetorvet 1, 8900 Randers C
Miljø og Teknik, Plan
plan@randers.dk

Tlf.: 8915 1515

En ansøgning om skiltning bør indeholde:

- En beskrivelse af skiltet, herunder materialer, montering og formål.
- Situationsplan med markering af skilt.
- Tegning af skiltet, der tydeligt viser dimensioner og udformning.
- Fuldmagt fra ejer af ejendommen.
- Afhængig af placering og type af skilt, kan der også være krav om visualiseringer. Det vil typisk være større fritstående skilte, skilte på bevaringsværdige bygninger, elektroniske skilte og skilte der afviger væsentligt fra retningslinjerne.

Gode råd om skiltning

Tilpasning til arkitektur

De mange fine bygninger både nye og ældre giver byerne karakter og skaber spændende byrum. Disse bygninger og det miljø, de er med til at skabe, skal vi passe på. Det er derfor vigtigt, at skiltning sker med omtanke og i respekt for bygningernes arkitektur og byens karakter.

En god skiltning er f.eks. tilpasset bygningens opdeling af vinduer, døre og porte og dækker ikke de vigtigste bygningsdetaljer. Et skilt bør ligeledes tilpasses i størrelse og udformning til bygningens skala, så der bliver et fint sammenspil mellem bygningsfacaden og skiltningen.

Det er særligt vigtigt, at der på bevaringsværdige bygninger og i bevaringsværdige bykvarterer udvises særlige hensyn ved skiltningens omfang og placering.

Når skiltningen tilpasses på en måde, så byernes særpræg og særlige karakter bevares, er det til gavn og glæde for alle kommunens borgere. Derfor vil vi gerne, allerede når du går med tanker om at opsætte et skilt, være behjælpelige med gode råd og vejledning om udformning og tilpasning af skiltningen.

Hvad er gældende for din ejendom

Når der ikke er lovgivning der regulerer skiltning på din ejendom, vil vi tage udgangspunkt i retningslinjerne. Retningslinjerne gælder, hvor der ikke er andre regler for skiltning, f.eks. i lokalplaner, vejregler og tinglysninger. Du kan læse mere om retningslinjer under administrationsgrundlag på side 19.

Er din ejendom omfattet af en lokalplan? I lokalplaner kan der være mere præcise bestemmelser om skiltning. Den nemmeste måde at finde ud af, om din ejendom er omfattet af en lokalplan, er via Randers Kommunes [webkort](#).

Ligger din ejendom ud til en større vej, måske som hjørnegrund, kan det tænkes at der er tinglyst oversigtsarealer eller vejbyggelinjer. Dette vil kun få betydning, hvis du ønsker at opstille et fritstående skilt.

Lovgivning og praksis

Lovgrundlaget for regulering af skilte er fastsat i byggeloven, planloven, vejloven, privatvejsloven, færdselsloven, bygningsfredningsloven og naturbeskyttelsesloven. Desuden administreres skiltning på baggrund af lokalplaner og servitutter.

Planloven

Hvis du ønsker at sætte et skilt op hvor der er vedtaget en lokalplan, skal skiltningen overholde lokalplanens bestemmelser. Hvis du vil sætte et skilt op i landzone, kan der være krav om en landzonetilladelse. Krav om landzonetilladelse vil oftest hænge sammen med et krav om byggetilladelse på grund af rent konstruktionsmæssige forhold, såsom størrelse og placering.

Byggeloven

Fritstående skilte kræver byggetilladelse jf. byggelovens §2, stk.1. En byggetilladelse kan gøres afhængig af, at bebyggelsen - herunder skilte - får en sådan ydre udformning, at der opnås en god helhedsvirkning i forbindelse med dets omgivelser, jf. byggelovens § 6D, stk. 1.

Skiltning, belysning og lignende må ikke være til ulempe eller skæmme omgivelserne*, ellers kan det medføre forbud eller påbud jf. byggelovens § 6d, stk. 2.

Skilte der altid kræver en byggetilladelse er:

- Skiltning på og ved bevaringsværdige bygninger
- Alle former for elektroniske skilte, lysreklamer og lign.
- Fritstående skilte med en højde på over 2 meter eller et fladeareal på over 2 m².
- Større markante skilte på meget synlige og eksponerede steder vil som udgangspunkt også kræve en byggetilladelse.

Bygningsfredningsloven

Fredede bygninger er underlagt Kulturarvsstyrelsen. Ifølge bygningsfredningsloven skal enhver bygningsændring udover almindelig vedligeholdelse anmeldes til og godkendes af Kulturarvsstyrelsen, herunder også opsætning og ændring af skiltning. Kulturarvsstyrelsen skal give tilladelse til skilte på fredede bygninger efter Bygningsfredningslovens § 10.

Uddrag af planloven

§ 18. Når der er foretaget offentlig bekendtgørelse af en lokalplan efter § 30, må der ikke retligt eller faktisk etableres forhold i strid med planens bestemmelser, medmindre dispensation meddeles efter reglerne i §§ 19 eller 40.

Uddrag af byggeloven

§ 2. Loven finder anvendelse ved:

- a. opførelse af ny bebyggelse og tilbygning til bebyggelse,
- b. ombygning af og andre forandringer i bebyggelse, som er væsentlige i forhold til bestemmelser i loven eller de i medfør af loven udfærdigede bestemmelser,
- c. ændringer i benyttelse af bebyggelse, som er væsentlige i forhold til bestemmelser i loven eller de i medfør af loven udfærdigede bestemmelser,
- d. nedrivning af bebyggelse.

Stk. 2. Ved bebyggelse forstås bygninger og mure samt andre faste konstruktioner* og anlæg, når lovens anvendelse på de pågældende konstruktioner m.v. er begrundet i de hensyn, som loven tilsigter at varetage.

§ 6 D. Kommunalbestyrelsen kan gøre en tilladelse efter byggeloven afhængig af, at bebyggelsen får en sådan ydre udformning, at der i forbindelse med dens omgivelser opnås en god helhedsvirkning.

Stk. 2. Skiltning, lysinstallationer og lign. må ikke være til ulempe eller virke skæmmende i forhold til omgivelserne. Kommunalbestyrelsen kan ved forbud eller påbud sikre opfyldelsen af 1. pkt.

* (BR08 Vejledning til Kapitel 1.12, stk. 4, nr. 4) Kategorien omfatter faste konstruktioner, som ikke er egentlig bebyggelse, men som er omfattet af byggelovens § 2, stk. 2. Eksempler herpå er antenner, master, skiltning, minivindmøller, tribuner, legepladsredskaber, facadeskilte, udhængsskilte, fritstående skiltning (pyloner), samt konstruktioner omfattet af kap. 1.5, stk. 1, nr. 7.

Uddrag af bygningsfredningsloven

§ 10. Alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse. Det samme gælder opsætning af lysinstallationer, antenner, parabolantenner og lignende samt skiltning på facader herunder tagflader.

Naturbeskyttelsesloven

I det åbne land reguleres skiltning af Naturbeskyttelsesloven. Skiltning i det åbne land er som udgangspunkt forbudt efter naturbeskyttelseslovens § 21.

Begrebet det åbne land knytter sig ikke til den zoneinddeling, byzone / landzone, der er beskrevet i lov om planlægning. Det er derimod den faktiske bebyggelse i området, der afgør defineringen af det åbne land.

Ifølge lovgivningen kan der ikke i det åbne land anbringes plakater, afbildninger, fritstående skilte, lysreklamer og andre indretninger i reklame og eller propagandaøjemed. Forbuddet omfatter alle former for indretninger så som flag, fortøjede balloner, genstande, lysreklamer, køretøjer m.v., der opstilles i reklame- eller propagandaøjemed.

Der er tale om et absolut forbud, som der ikke er mulighed for at give dispensation fra. Der er dog visse undtagelser:

- Virksomhedsskilte i tilknytning til virksomheden
- Mindre oplysningskilte
- Reklamer på idrætsanlæg
- Skilte i erhvervsområder
- Trafik propaganda og valgplakater (tidsbegrænset)

Nogle skilte er altså undtaget fra lovens forbud, men er samtidig reguleret nøje i bekendtgørelse nr. 1328 af 11/12 2006 om opsætning af mindre oplysningskilte, skilte i erhvervsområder og reklamer på idrætsanlæg m.v. i det åbne land.

Som udgangspunkt må skiltet ikke virke dominerende i landskabet eller kunne ses på lang afstand. Kommunen vurderer dette ud fra en helhedsbetragtning, hvor bygninger, levende hegn og terrænet er nogle af de landskabselementer, skiltet sættes i forhold til.

Uddrag af naturbeskyttelsesloven

§ 21. I det åbne land må der ikke anbringes plakater, afbildninger, fritstående skilte, lysreklamer og andre indretninger i reklame- og propagandaøjemed.

Stk. 2. Forbuddet i stk. 1 omfatter ikke ***

- 1) virksomhedsreklamer, som anbringes i umiddelbar tilknytning til virksomheden, når de ikke virker dominerende i landskabet og ikke er synlige over store afstande,
- 2) skiltning for virksomheder og for salg af erhvervsgrunde m.v., der opstilles i et område, der i en lokalplan er udlagt som erhvervsområde, uanset at området ikke er udbygget. De nærmere regler herom fastsættes af miljøministeren,
- 3) trafikpropaganda, der er godkendt af Rådet for Større Færdselssikkerhed,
- 4) plakater, der opsættes i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunale eller andre offentlige råd eller folkeafstemninger, og
- 5) mindre oplysningsskilte vedrørende næringsdrift eller virksomhed opsat på egen ejendom eller ved indkørsel til egen ejendom fra nærmeste offentlige vej eller private fællesvej. De nærmere regler herom fastsættes af miljøministeren.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan tillade, at der anbringes reklamer på idrætsanlæg.

*** Kriterier for undtagelsesbestemmelserne i stk. 2 fremgår af "Bekendtgørelse om opsætning af mindre oplysningsskilte, skilte i erhvervsområder og reklamer på idrætsanlæg m.v. i det åbne land"

Vejloven, privatvejsloven og færdselsloven

Som udgangspunkt opsættes skiltning på vejareal af vejbestyrelsen (Byrådet) i samarbejde med politiet. Et vejareal er f.eks. selve vejen med tilhørende rabatter eller oversigtsarealer.

Vejbestyrelsen kan opsætte vejvisning til geografiske mål (rød/hvid) samt andre mål af trafikalt interesse (blå/hvid), når skiltningen er trafikalt begrundet.

Kommerciel servicevejvisning (blå/hvid) er vejvisning, der mod betaling kan etableres til offentlig eller private virksomheder. Målet vil typisk være kulturelle institutioner, turistattraktioner, idrætsanlæg og lignende. Skiltene vises med piktogrammer, som evt. kan suppleres med tekst. Virksomhedslogo og lignende er ikke tilladt. Randers Kommune godkender og opsætter al kommerciel servicevejvisning.

Inden for tættere bebygget område kan der typisk skiltes til kulturelle institutioner, turistattraktioner, idrætsanlæg og lign. med mange besøgende. Der skiltes med generaliseret servicevejvisning (museum, idrætsanlæg og lign.). Til erhvervsområder kan tilsvarende opsættes skiltning med generaliseret servicevejvisning – erhvervsområde.

Randers Kommune opsætter som udgangspunkt ikke servicevejvisning til private virksomheder, skoler og lignende inden for tættere bebyggede områder, medmindre det kan begrundes trafikalt.

Uden for tættere bebygget område kan skiltes til kulturelle institutioner, turistattraktioner, idrætsanlæg og lignende med virksomhedens navn. Til private virksomheder af turistmæssig eller fritidsmæssig karakter kan der opsættes skilt med generaliseret servicevejvisning (fiskesø, golfpark, galleri og lign.).

Randers Kommune opsætter som udgangspunkt ikke servicevejvisning til andre typer private virksomheder medmindre det kan begrundes trafikalt.

Ud over skiltning i henhold til færdselsloven kan der gives tilladelse til andre former for skiltning på vejareal. Det drejer sig om skilte på diverse plakatstandere, bannermaster på indfaldsvejene, buslæskærme, infostandere, lysmaster, klapskilte i gågader m.v.

Uddrag af vejloven

§ 80. Det offentlige vejareal kan med vejmyndighedens tilladelse anvendes til

1) varig eller midlertidig anbringelse af affald, containere, materiel, materialer, løsørengstande, skure, skurvogne, boder, automater, skilte, reklamer, hegn eller lignende,

§ 86. Det kræver vejmyndighedens tilladelse at anbringe faste genstande, skilte el.lign., hvis de rager ind over en offentlig vejs areal, jf. dog stk. 2.

§ 92. På ejendomme langs med offentlige veje kan vejmyndigheden anbringe og vedligeholde

- 1) skilte med angivelse af vejnavne,
- 2) skilte, der angiver retningen til en eller flere adresser,
- 3) vejafmærkning, jf. færdselslovens § 95, stk. 1, og nødvendigt tilbehør hertil,
- 4) foranstaltninger til belysning af vejafmærkning og vejnavneskilte m.v.,

Uddrag af privatsvejloven

§ 66. På arealer, der er privat fællesvej, kræver det kommunalbestyrelsens godkendelse

1) varigt eller midlertidigt at anbringe affald, materiel, materialer, løsørengstande, ikkeindregistrerede køretøjer, skure, skurvogne, containere, boder, automater, skilte, hegn el.lign.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen kan for den pågældendes regning fjerne genstande m.v., jf. stk. 1, der er anbragt på en privat fællesvej uden kommunalbestyrelsens godkendelse, hvis den pågældende ikke efterkommer et påbud om at fjerne disse.

Stk. 5. Er det anbragte til ulempe for færdslen, kan kommunalbestyrelsen eller i påtrængende tilfælde politiet fjerne det anbragte for den pågældendes regning uden forudgående påbud.

Færdselsloven

§ 99, stk 2. Skilte, opslag, lysindretninger og lignende må ikke anbringes på eller i forbindelse med afmærkning efter § 95, stk. 1.

*Afgørelser om servidevejvisning i form af alm. eller særlig servicevejvisning jf. side 18 sker efter Bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning (BEK nr. 1633 af 20/12/2017).

**Jf. privatsvejslovens § 60. er Vejlovens § 86 og 92 også gældende for private fællesveje.

RED // OF SCAND

Cottenfield

Administrationsgrundlag

Regulering af skiltning i de områder hvor der ikke er fastlagt bestemmelser gennem lokalplan, er udfordrende. Det kan være svært at imødekomme ansøgers behov for synliggørelse samtidig med, at skiltning bør respektere byrummets miljø, bevaringsværdige bygninger m.m.. Et sæt "spilleregler" for ansøgninger om skiltning, kan medvirke til at man tidligt i processen finder frem til en fornuftig løsning.

Randers Kommune har derfor udarbejdet et administrationsgrundlag der sikrer en ensartet behandling af skiltesager. Administrationsgrundlaget fastlægger retningslinjer for skiltning, afstemt efter skiltens type og områdets karakter hvori de ønskes placeret.

Administrationsgrundlaget er Byrådets fortolkning i de tilfælde, hvor lovgivningen giver mulighed for skøn, og hvor der ikke er specifikke bestemmelser i lovgivningen eller i plandokumenter. Det vil således danne rammen for kommunens vurdering og skøn i forbindelse med forespørgsler og ansøgninger om skiltning. Der vil dog fortsat være tale om en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. De forskellige typer af områder vi har i Randers Kommune er beskrevet på side 20 og frem, og i afsnittet om retningslinjer er de gældende retningslinjer for skiltning beskrevet for hver enkelt områdetype.

Almindelige husnumre, vejnavne, alle former for færdselstavler og trafikskilte, skilte til offentlige transportformål og lign. er ikke omfattet af skilteretningslinjerne og de tilhørende retningslinjer.

Områdetyper

Det er vigtigt, at et skilt tilpasses til det område, det skal sættes op i for at sikre, at området bevarer sin karakter, og at skiltet ikke kommer til at virke skæmmende eller generende. Eksempelvis vil en stor elektronisk skærm, placeret i et boligområde oftest være til gene for beboerne og ikke passe ind i områdets karakter. Men er den samme skærm placeret i eksempelvis et aktivt storbymiljø, har den en helt anden virkning.

Administrationsgrundlaget er opdelt i 6 områdetyper:

- Midtbyer
- Centerområder
- Erhvervsområder
- Offentlige områder
- Boligområder og landsbyer
- Åbent land

Fordi byens områder er så forskellige, er det også vigtigt, at der er forskellige retningslinjer for dem. Derfor behandles ansøgninger om skilte altid ud fra, hvilket område skiltet skal opsættes i.

I det følgende gennemgås kort de forskellige områdetyper og hvilke retningslinjer administrationsgrundlaget indeholder herfor.

Midtbyer

Midtbyerne er byernes centrum, og smukke og levende midtbyer er en kvalitet for alle byens og kommunens borgere. En midtby er karakteriseret ved en fortættet og ofte høj bebyggelse, samt en blanding af forskellige byfunktioner så som etageboliger, butikker og erhverv mv. Midtbyen findes i Randers, Assentoft, Langå og Spentrup. De mindre byer har mere karakter af boligområde eller landsby.

Når butikker og erhverv skal indpasses i midtbyernes stueetager, er der nogle gange ønsker om at tildække eksisterende vinduer for at indretningen af butikken kan optimeres. Tildækkede vinduer medfører imidlertid, at stueetagerne ikke er spændende og "levende" at se på - og at de således ikke bidrager til et trykt og interessant bymiljø - også når butikkerne har lukket.

Med administrationsgrundlaget for skiltning ønsker Byrådet at understøtte en harmonisk og helhedsorienteret udvikling af byens rum med en tilpasset skiltning.

Administrationsgrundlaget for midtbyer indeholder retningslinjer for:

- Skiltning på facader
- Fritstående skilte og flag
- Skiltning ved fritliggende butikker
- Tildækning af vinduer
- Skiltning ved erhverv over stueplan

Centerområder

Centerområder er områder uden for bymidterne ofte med en gennemkørende vej samt mindre sideveje med butikker. Skalaforholdet i de fysiske omgivelser er i nogle tilfælde noget større end i bymidten, og her er færre og større butikker end i bymidten. Skiltningen skal her være synlig over større afstande og i nogle tilfælde tilpasset et højere tempo, hvilket kan medføre ønske om større og flere skilte. Formålet er at gøre opmærksom på virksomhedernes beliggenhed og sikre en god drift til gavn for såvel erhvervslivet som for borgerne.

I centerområderne uden for midtbyerne, er der typisk ikke - som i midtbyerne - lagt vægt på atmosfære og oplevelser. Der er ofte tale om enkeltstående bygninger, og bygningsmassen er ofte arkitektonisk usammenhængende. Massiv skiltning kan bidrage til, at områderne virker uoverskuelige. Disse butikcentre ligger ofte ved byernes indfaldsveje og er således en del af byernes facade mod omverdenen.

Centerområder uden for midtbyerne er f.eks. aflastningscenteret i Paderup med et antal større butikker, bydelscentre med butikker til forsyning af en bydel og områder med butikker, der forhandler særlig pladskrævende varer.

I disse centerområder ligger butikkerne ofte i tilknytning til et større parkeringsareal og nær en overordnet vej. De enkelte forretninger ønsker at skabe kontakt med kunder i bil ved at anvende store skilte, flag og bannere.

Udfordringerne i disse områder, er at der ofte er tale om fritliggende bygninger med store parkeringspladser og friarealer. På friarealerne er det forholdsvist nemt og billigt at opstille simple fritstående skilte. Såfremt omfanget og udformningen af skilte i disse områder ikke reguleres, kan det medvirke til at danne et rodet udtryk.

Det er således vigtigt, at der ved skiltning i disse områder fokuseres på at opnå et helhedspræg ved hjælp af ensartede retningslinjer for skiltning. Disse områder er dog mindre følsomme end midtbyerne, hvorved der gives mulighed for flere og større skilte samt flagborge.

Det kan være hensigtsmæssigt at regulere skilte i lokale centerområder gennem lokalplanlægning. Samtidigt er det vigtigt at være opmærksom på vejbyggelinjer og oversigtsarealer, når der søges om skiltning i centerområder

Administrationsgrundlaget for centerområder indeholder retningslinjer for:

- Fritstående skilte
- Flaggrupper
- Skiltning på facader
- Henvisnings- og oplysningsskilte

Erhvervsområder

I erhvervsområder er bebyggelserne oftest større, ligesom afstandene mellem bygningerne også er større. Oftest er der primært færdsel fra medarbejderne og forretningsforbindelser samt transport til og fra virksomhederne af råvarer, færdigvare mv. I erhvervsområderne skal der først og fremmest være enkelt at finde rundt.

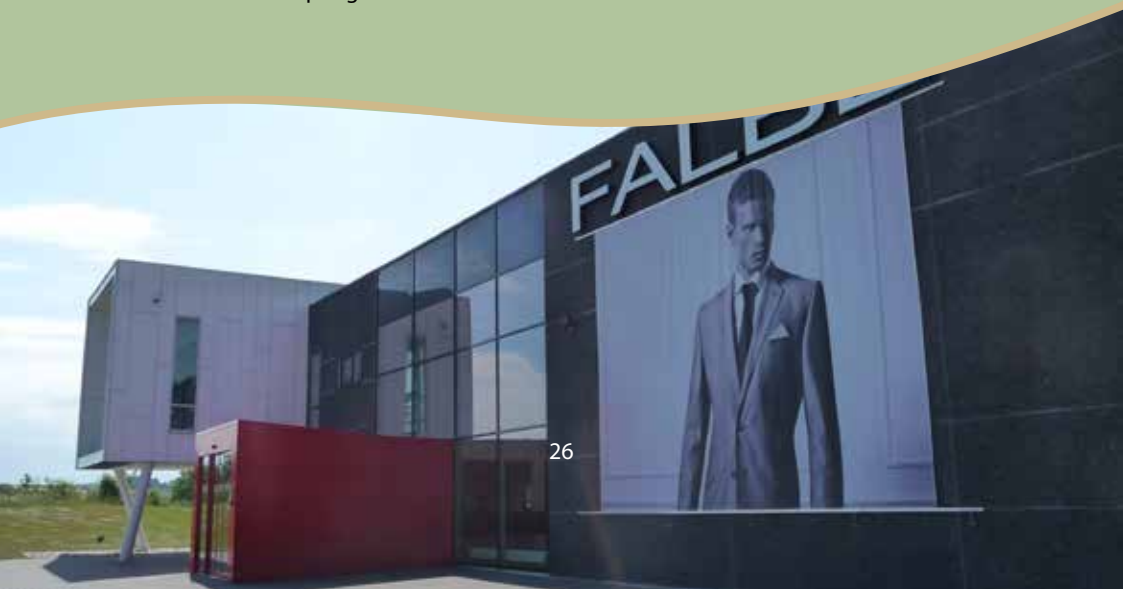
I erhvervsområder lægges der - som ved de decentrale centerområder - vægt på, at det er let at finde virksomhederne, og derfor ønsker nogle virksomheder store skilte, pyloner og flag, der placeres, så de kan ses fra det overordnede vejnet.

Der er i erhvervsområderne en tendens til, at virksomhederne vil overgå hinanden med skiltenes antal og størrelse. Det ses bl.a. ved, at visse virksomheder ønsker at montere store bannere på facaderne, og andre virksomheder har opstillet henvisningsskilte for virksomheden rundt omkring i et erhvervsområde.

Herved kommer skiltene til at konkurrere med hinanden om at fange bilisternes opmærksomhed. Dette kan være til fare for trafiksikkerheden og medvirker ikke til et attraktivt helhedspræg.

Der gives mulighed for fælles skiltepyloner ved ankomsten til erhvervsområder.

Administrationsgrundlaget indeholder retningslinjer for skiltning i erhvervsområderne, som sikrer, at der er mulighed for en bred variation af skilte, samtidig med at helhedspræget kan fastholdes.

Offentlige områder

Omfatter arealer udlagt til uddannelses-, sundheds-, kulturelle, administrative samt institutions formål. I offentlige områder er bebyggelserne oftest en blanding af større og mindre bygninger ofte med store grønne områder og parkeringsarealer på grund af mange besøgende til eksempelvis kulturinstitutioner, uddannelsesinstitutioner, idrætshaller, stadion og hoteller.

Boligområder og landsbyer

Boligområder er områder der overvejende består af boliger så som parcelhuse, villaer, rækkehuse og etageboliger.

Også i landsbyer og boligområder ønsker forretninger og virksomheder at markedsføre sig ved skiltning.

Landsbyer og boligområder har dog en væsentlig anderledes karakter end midtbyer og erhvervsområder. Skalaen er mindre, og områderne er ofte særlig følsomme over for markante og store skilte.

Lokale butikker og virksomheder i boligområder og landsbyer skal selvfølgelig også have mulighed for skiltning, men skiltningen skal i størrelse, materialer og placering tilpasses områdets skala og karakter. Store skilte kan virke dominerende i et boligområde eller en landsby.

Der kan i boligområder etableres erhverv i egen bolig i form af f.eks. mindre liberale erhverv. Disse virksomheder ønsker i nogle tilfælde at kunne skilte ved boligvejen. Det er en forudsætning for etableringen af disse erhverv, at kvartets præg af boligområde ikke ændres. Skiltningen skal således minimeres, så den kan passe inde i boligområdet.

Administrationsgrundlaget indeholder retningslinjer for skiltning i landsbyer og boligområder for:

- Erhverv fra egen bolig
- Samlede boligbebyggelser
- Erhverv og lokale butikker

Åbent land

Der etableres i dag flere og flere gårdbutikker, værksteder, håndværksvirksomheder og lignende i overflødiggjorte landbrugsbygninger. Disse virksomheder ligger ofte afsides i forhold til de overordnede veje.

Derfor er der i de senere år monteret flere og flere henvisningsskilte ved veje i det åbne land.

Private henvisningsskilte kan skæmme landskabet og kan virke forvirrende og slørende i forhold til den øvrige lovpligtige vejskiltning. Samtidig fjerner skiltningen trafikanternes fokus fra vejen og den øvrige trafik – hvilket kan nedsætte trafikikkerheden.

Skiltning i det åbne land reguleres af naturbeskyttelseslovens § 21, der indeholder et generelt forbud mod skiltning i det åbne land. Der er dog undtagelser om bl.a. skiltning på egen ejendom eller ved egen indkørsel.

Retningslinjer for skiltning

Retningslinjerne danner rammen for kommunens skøn og vurdering ved ansøgninger om skiltning. Der kan således som udgangspunkt forventes tilladelse til skiltning, der er i overensstemmelse med retningslinjerne.

Retningslinjerne er beskrevet tematisk i forhold til, hvilket område skiltet ønskes placeret i. Der tages udgangspunkt i en konkret vurdering af karakteren af det enkelte område.

Hvis der er vedtaget en lokalplan for området kan der fremgå præcise bestemmelser for skiltning i de enkelte områder, ligesom anden lovgivning, tinglysnin-ger og vejbyggelinjer også kan regulere skiltning. Ansøgninger om skiltning vil i så fald skulle vurderes ud fra disse bestemmelser.

Retningslinjerne er delt op i generelle retningslinjer samt retningslinjer for de enkelte områdetyper.

Såfremt den ønskede skiltning er i overensstemmelse med de fastlagte retningslinjer, kan der som udgangspunkt forventes tilladelse. Da retningslinjerne er vejledende, og der skal ske en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, kan der dog være situationer hvor der stilles skærpede krav og omvendt, hvor det er mere lempeligt.

Generelle retningslinjer

De generelle retningslinjer gælder for alle skilte. Der kan forventes tilladelse til skiltning i overensstemmelse med følgende generelle retningslinjer:

- Skilte bør tilpasses områdets, bebyggelsens og landskabets karakter og skala.
- Skiltning bør tilpasses en eventuel eksisterende skiltning og der bør tilstræbes at skiltene samlet set danner en god helhedsvirkning.
- Skilte bør ikke være reflekterende, bevægelige eller gennemlyste. Kun skrift og logo må være gennemlyste. Skilte bør ikke udføres med blinkende eller bevægeligt lys. Skilte uden lys kan belyses med spots. Lyskilden ved/i skilte må ikke genere eller blænde omgivelserne eller trafikanter.
- Det er mest hensigtsmæssigt, at der kun skiltes med firmanavn og/eller logo som primær skiltning.

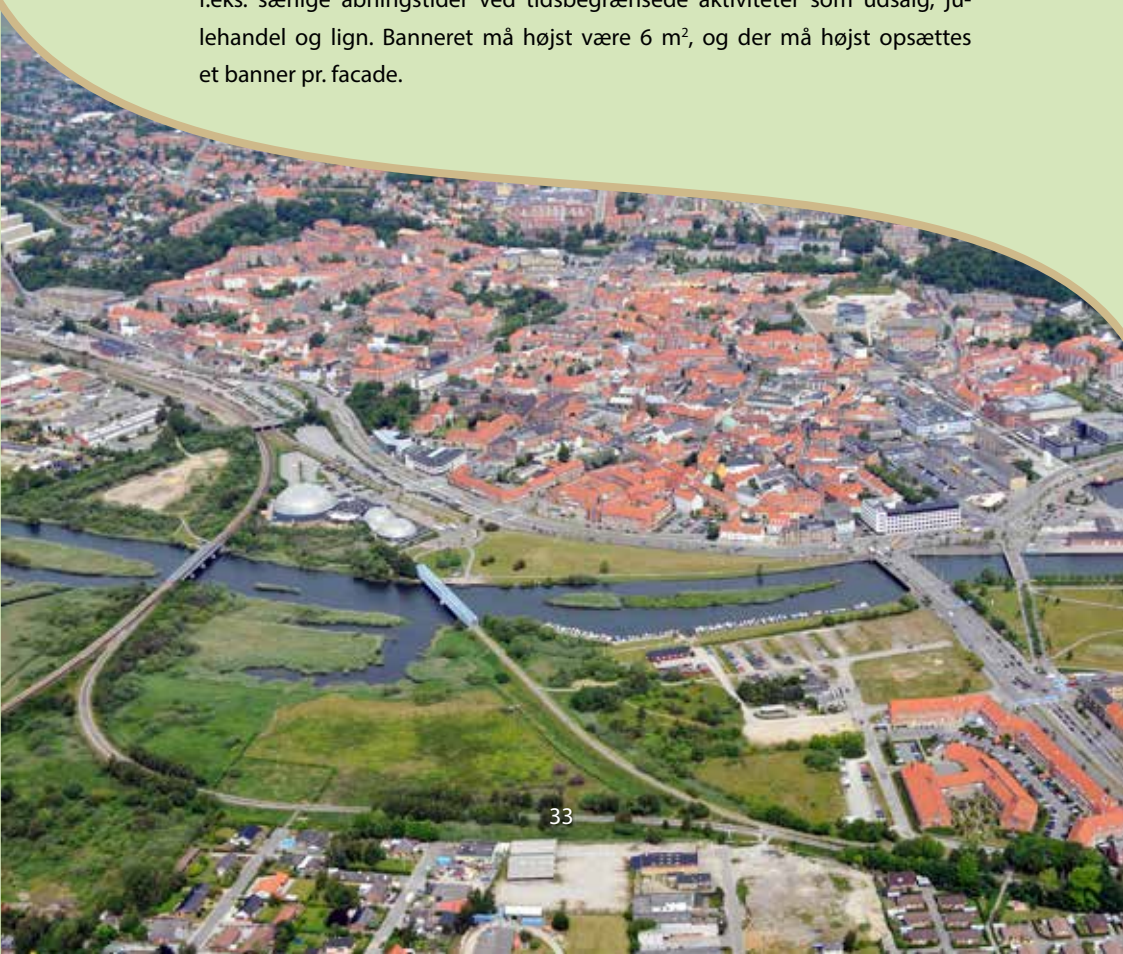
Skilte på facader og gavle

- Skiltning bør tilpasses bygningens arkitektur og skala og følge opdeling af vinduer, døre, porte og lign. Skilte bør ikke dække døre, vinduer og bygningsdetaljer.
- Der bør ikke etableres skiltning over bygningers tagfod, da det oftest virker skæmmende.
- Vandrette facadeskilte bør tilpasses facadeopdelingen. Skiltning over vinduer skal tilpasses vinduesbredden. Skilte, der spænder over flere fag, bør tilpasses facadens lodrette delinger.
- Lodrette skilte bør respektere facadens vandrette linjer. De bør ikke stikke op over vinduesoverkanter, dække vandrette gesimser eller bånd og lignende.
- Udformning og placering af skilte på samme facade bør samordnes, så der opnås en god helhedsvirkning.

- Skilte på gavle tillades som udgangspunkt ikke. I områder hvor skiltet kan indpasses og ikke er til gene for omkringboende kan skilte på gavle dog tillades. Skiltet bør indgå i et samspil med facaden og det omkringliggende miljø. Skiltet bør tilpasses bygningens arkitektur og skala samt følge opdeling af vinduer, døre, porte og lign. Skilte bør ikke dække døre, vinduer og bygningsdetaljer.

Billboards og bannere

- Der kan som udgangspunkt ikke forventes tilladelse til permanente billboards (plakattavler), bannere, rulleskilte og lign.
- Frithængende bannere bør undgås.
- Der kan som udgangspunkt tillades bannerskiltning i forbindelse med f.eks. særlige åbningstider ved tidsbegrænsede aktiviteter som udsalg, julehandel og lign. Banneret må højst være 6 m², og der må højst opsættes et banner pr. facade.

Elektronisk og digital skiltning

Elektronisk og digital skiltning omfatter alle former for skærme, LED skærme, rullereklamer, alle former for reklamer/skilte med skiftende billeder og lignende. Digital skiltning kræver uanset størrelse tilladelse fra Randers Kommune. Dette gælder også skærme opstillet midlertidigt. Der vil i tilladelsen blive stillet vilkår til bl.a. lysstyrke, billedskift, natslukning mv.

Hvor og hvornår kan der tillades digital skiltning/LED-skærme?

Digital skiltning og LED skærme kan kun tillades i center- og butiksområder uden for bymidterne samt erhvervsområder med mulighed for detailhandel, hvor der kan være et særligt behov for skiltning. Der kan ikke forventes tilladelse til digital skiltning og LED skærme i andre områder. Der kan således ikke opsættes digitale skilte i boligområder, området til blandet bolig og erhverv, erhvervsområder uden detailhandel eller i midtbyområder med tæt bebyggelse, gågader og lignende.

Følgende generelle retningslinjer gælder indenfor center- og butiksområder uden for bymidterne samt erhvervsområder med mulighed for detailhandel med særlig pladskrævende varer:

- Der kan ikke etableres fritstående LED-skærme, LED skærme på trailere, containere eller lignende.
- Digitale skærme må som udgangspunkt ikke opsættes tættere end 50 meter på kryds, signalanlæg eller steder med komplicerede trafikmønstre.
- Skærmene må ikke opsættes ved, på eller i nærheden af bevaringsværdige bygninger, så disse skæmmes eller sløres.

Digitale skilte kan i ovenstående områder etableres i stedet for facadeskilte og i særlige tilfælde som fritstående skilte som erstatning for pyloner dvs. kun med firmanavn og/eller logo.

Uanset de ovenstående mulige placeringer må digitale skærme ikke være til gene for boliger. Der kan meddeles påbud om fjernelse, såfremt der indkommer klager og skærmene vurderes til gene for boliger.

Skiltning til almen info

I særlige tilfælde kan digitale skilte opsættes uden for ovennævnte områder og både på facader og som fritstående skilte:

- Til brug for almen information fx om kulturelle arrangementer, idrætsarrangementer, offentlig information eller lignende
- I forbindelse med kulturinstitutioner, kollektive trafikknudepunkter, idrætsfaciliteter og lignende med skiftende arrangementer og stort publikum.

Retningslinjer for placering på facade

- Skiltning skal tilpasses bygningens arkitektur og skala og følge opdeling af vinduer, døre, porte og lign. Skilte må ikke dække døre, vinduer og bygningsdetaljer.
- Der må ikke etableres skiltning over bygningers tagfod, da det oftest virker skæmmende og vil være synligt og evt. til gene på lang afstand og således ikke henvender sig til kunder i nærområdet.

Retningslinjer for skærmens indhold

- Der kan kun meddeles tilladelse til digital skiltning i tilknyttet ejendoms anvendelse dvs. med navn og logo samt med egne produkter, tilbud mv. Der må ikke skiltes med egentlige produktreklamer eller for andre virksomheder.
- Den primære belysning i gadebilledet skal altid være gadebelysningen. Alle digitale skilte skal være monteret med lyssensor, der måler det omgivende lys og justerer lysstyrken derefter.
- Skærmene skal være slukkede mellem kl. 22 og 06.
- Skift mellem spots må kun ske ved langsom op- og nedblænding af hensyn til trafiksikkerheden.
- De forskellige spots skal fremstå uden sammenhæng af nogen art.

- Digital skiltning må ikke fremstå med hvid eller lys baggrund.
- Digital skiltning skal fremstå med let afkodelige billeder og grafik, i et enkelt layout.
- Digital skiltning må kun indeholde korte budskaber, med store og letlæselige skrifttyper.
- Digital skiltning skal fremstå som faste plakater uden bevægelse i de enkelte spots – der må således ikke vises film.
- Hver spot skal stå på skærmen i min. 30 sekunder inden billedet skifter.

Lysskilte og belysning af skilte

- Lys fra skilte bør ikke være til gene for omgivelserne, herunder trafikssikkerheden.
- Til belysning af skilte kan, i begrænset omfang, anvendes spotlamper og armaturer. Placeringen skal være målrettet skiltningen. Lys og spotlamper bør underordne sig bygningen og være udført i materialer og farver, der er neutrale, i forhold til facaden de opsættes på. Lys fra spotlamper og armaturer bør være i hvide nuancer. Lys og spotlamper bør monteres, så de ikke er til ulempe for trafikanter eller beboere i omkringliggende boliger og naboer. Lysstyrken bør tilpasses omgivelserne. Spots må kun belyse skiltet og ikke resten af facaden.
- Belysning af facader tillades som udgangspunkt ikke, hvis formålet primært er belysning af skiltet.
- Lysbånd, lysarmaturkasser og lignende tillades som udgangspunkt ikke. Skiltning i form af bøjede neonrør er tilladt.
- Laserlys, lysskilte med løbende eller blinkende lys og i øvrigt alt bevægeligt lys, tillades som udgangspunkt ikke. Undtaget herfra er lys der langsomt skifter farve eller form, så det umiddelbart fremstår som fast lys.
- Lysskilte bør udformes, så de skæmmer facaden mindst muligt. Lysskilte bør, som med andre facadeskilte, placeres i tilknytning til indgangsdør og vinduer.

- Indvendig belyste skilte bør kun belyse bogstaver og/eller logo. Ved lyskilte kan bogstaver og/eller logo lyse, når dette ikke er til ulempe i forhold til omgivelserne.

Service- og benzinstationer

- Der bør som udgangspunkt ikke opsættes mere end 1 fritstående logoskilt/prisskilt (pylon) pr. station.
- For stationer på hjørnegrunde tillades dog 2 fritstående logoskilte/prisskilte (pylon), når facadelængden på ejendommen mod vejene er over 50 m.
- Fritstående logoskilt/prisskilt kan have en højde på maksimal 6,0 m og have en bredde på maksimalt 1,5 m.
- Logoskilt og prisskilt kan udformes som lysskilt. Indvendig belyste skilte bør kun belyse bogstaver og/eller logo. Til oplysning af skilte kan, i begrænset omfang, anvendes spotlamper og armaturer. Lys fra spotlamper og armaturer skal være i hvide nuancer. Lys og spotlamper monteres, så de ikke er til ulempe for trafikanter eller naboer. Lysstyrken tilpasses omgivelserne.
- Stærke farver på logoer, lysskilte eller andet lys placeret på sternkant ved overdækninger af tankanlæg og bygningsanlæg tillades som udgangspunkt ikke.
- Ekstra logoskilte/firmaskilte, butiksskiltning, grillbar, vaskehal, pusleplads, smørehal, reparation eller anden skiltning tillades kun i meget begrænset omfang, og hvor skiltningen er tilpasset bygningens arkitektur. Skriften kan være maksimal 30 cm høj.
- Plakater og klapskilte tillades som udgangspunkt kun placeret på og ved bygningen/butikken, i begrænset omfang, og med en skilteflade på maksimal 0,5 m².
- Øvrige flag, bannere, klapskilte, flagguirlander og lignende tillades som udgangspunkt ikke.
- Hver station må opsætte en "ind" pil pr. indkørsel, udført som lysskilt med et areal på maksimal 0,25 m².

Midlertidig skiltning

Midlertidige skilte er skilte, der kun er opsat i en begrænset periode. Disse skilte kræver som udgangspunkt ikke byggetilladelse. Byrådet kan til enhver tid kræve skiltene fjernet.

- Midlertidige skilte i forbindelse med byggerier kan opstilles på selve byggepladsen, med en overflade på maksimalt 12 m². Skiltene bør udelukkende indeholde information om byggeriets art, arkitekt, ingeniør, entreprenør og lignende.
- I forbindelse med salg af fast ejendom kan der opstilles på selve matriklen 1 informationsskilt i rimelig størrelse på selve matriklen, dog maksimalt 2,0 m². For større ejendomme eller ved nye byggemodninger kan opstilles 1 skilt på maksimalt 6,0 m².
- Udover de stationære skilte, kan der i en begrænset periode på maksimalt 30 dage, tillades skilte med oplysning om udsalg og lignende.

Retningslinjer for områdetyper

Midtbyer

Skiltning skal etableres i respekt for den enkelte bygnings arkitektur og områdets bymiljø. Derved kan skiltning medvirke til en pæn og visuelt sammenhængende midtby. Skiltningen i bymidter bør tilpasses langsomme trafikanter.

Skilte på facader

- Skilte direkte på muren i form af påmalede bogstaver eller "løse" fastgjorte bogstaver anbefales, da de kan tilpasses bygningens arkitektur.
- Farvede bånd, plader, kasser og lignende er ofte dominerende i forhold til bygningen og helhedsindtrykket og bør ikke etableres med mindre, de kan indgå som en del af bygningens arkitektur.
- Gentagelser af det samme skilt eller samme butiksnavn på samme facade slører bygningens arkitektur og medvirker til et rodet indtryk. Der må derfor som udgangspunkt kun etableres et større facadeskilt pr. butiksfacade/virksomhed, dog 2 ved hjørnebygninger.
- Tilkøbning af vinduesfladerne eller blænding af vinduer mod primære byrum så som gågader, hovedgader og torve mv. bør maksimalt udgøre 25 % af den enkelte rudes areal. I særlige tilfælde kan op til 50 % af ét vindue blændes, under forudsætning af, at det samlede blændede vinduesareal på facaden ikke overstiger 25 %.
- Skiltning bør som udgangspunkt være placeret i stueetagen, i tilknytning til indgangsdør og butiksvindue. Er der behov for skiltning over stueetage, bør det kun være i form af enkeltbogstaver og mindre firmalogoer i bunden af ruderne i den pågældende etage.
- Skiltene kan være sammenhængende eller bestå af flere mindre skilte, dog bør skiltet ikke være sammenhængende over hele facaden.

- Skilte på facaden er som udgangspunkt forbeholdt erhverv i stueetagen. Der er dog mulighed for mindre henvisningsskilte i forbindelse med erhvervsudøvelse fra etager over stueplan eller i bagved liggende bygninger. Skiltene bør opsættes ved dør eller port, eller samles ved en hovedadgang i en skilteport.
- Er der flere virksomheder i stueetage på en og samme facade bør skiltningen samordnes for så vidt angår størrelse, farve, overfladebehandling og placering, så der opnås en god helhedsvirkning.

Udhængsskilte

- Der tillades som udgangspunkt maksimalt ét udhængsskilt pr. virksomhed/butik. Ved hjørneejendomme tillades der ét udhængsskilt til hver side. Har en virksomhed/butik en facadelængde over 10 m, kan der etableres 2 udhængsskilte. Flagstang og vimpel regnes for udhængsskilt.
- Udhængsskilte bør ikke være til gene for naboens udhængsskilt. Som udgangspunkt skal der holdes en afstand på 1,5 m til naboejendommen.
- Udhængsskilte må have en størrelse på op til 0,5 m² og ingen side bør overstige 0,8 m. Så vidt det er muligt bør de placeres under gesims eller anden form for etageadskillelse. Fra underkant af skilt til terræn bør der være en frihøjde på min. 2,4 m. De bør maksimalt række 1 m ud fra facaden og minimum 1 m fra kørebane kant.
- Udhængsskilte med lys bør udføres med indvendig belysning, så kun teksten og eventuelt symbol eller logo fremstår svagt lysende.

Fritstående skilte, flag mv.

- Der kan ved gågader, strøggader*, torve, pladser og centrale byrum** i midtbyerne som udgangspunkt ikke forventes tilladelse til fritstående faste skilte og flagstænger/flaggrupper til reklameflag på terræn eller bygninger, da de vil virke dominerende i gade- og bybilledet.***
- Ved fritstående skilte i gågaden er Randers Kommunes gågaderegulativ gældende.

* Med strøggader forstås gader, hvor stueetagen primært anvendes til butikker, liberale erhverv og lign., der henvender sig til kunder.

** Med centrale byrum forstås veje og byrum, der pga. den centrale beliggenhed i midtbyen, attraktioner, bevaringsværdig bebyggelse eller lign. henvender sig til offentligheden fx områder med mange turister.

*** Da fritstående skilte og flag skal placeres på egen grund, vil det reelt ofte ikke være muligt at placere disse ved gågader, strøggader og centrale byrum. Der kan dog i gaderegulativet fastsættes bestemmelser om placering af mindre fritstående skilte på gågader mv.

Centerområder

Skilte på facader

- Den primære skiltning bør udføres på én facade i forbindelse med indgangspartiet.
- Afhængigt af virksomhedens størrelse kan der være mulighed for skiltning på de øvrige facader. Skiltet bør underordne sig virksomhedens hovedskilt i udformning og karakter.
- Det anbefales, at skiltning på bygninger består af enkeltbogstaver direkte på facaden eller i tilsvarende fremtoning udført på en klar baggrund som glas eller lignende.
- Skiltning for flere firmaer i den samme ejendom bør samordnes. Det anbefales, at der udføres et koncept for skiltningen, omfattende hele ejendommen.
- Henvissingskilte i forbindelse med erhvervsudøvelse fra etager over stueetage eller i bagvedliggende bygninger er bedst placeret under 1. sals vinduer ved indgangsparti eller passage på baggrund af samlet skiltekoncept.

Udhængsskilte

- Hvor der er fortov, kan der være mulighed for udhængsskilte på højst 0,5 m² og mindst 1 meter fra kørebaneløbet. Fra underkant af skilt til terræn skal der være en frihøjde på min. 2,5 m. Der bør ikke være mere end ét udhængsskilt pr. påbegyndt 20 meter facadelængde, dog mindst to udhængsskilte pr. ejendom, uanset facadens længde.
- Udhængsskilte bør afpasses efter facaden, både hvad angår størrelse, antal, materialer og farver.
- Hvor der ikke er særlige bestemmelser, der regulerer placeringen, placeres skiltet mindst 2,5 meter fra skel mod vej.

Fritstående skilte, flag mv.

- Flagstænger til reklameflag bør så vidt muligt undgås.
- Flag ud fra facaden bør undgås.
- Det anbefales, at der kun opstilles ét fritstående skilt på hver ejendom, hvorfor eventuelt flere lejere/ejere bør samordne skiltningen på én skilteflade.
- Ved samlede centre er der mulighed for placering af fælles pyloner for virksomhederne.
- Intet fritstående skilt bør være højere end nærmeste bygnings facadehøjde til sammenskæring med taget, og højst 6 meter.
- Henvisningsskilte kan i særlige tilfælde opstilles ved indkørslen til en ejendom. Skiltefladen må højst være 1,5 m². Udformning og placering skal godkendes af Randers Kommune.
- Henvisningsskilte kan være op til 1,5 meter høje og skal altid placeres udenfor vejudvidelseslinjer og oversigtslinjer og på eget areal. Er der flere virksomheder, der benytter den samme indkørsel, skal henvisningsskiltene samordnes.
- Grønne bæltter bør friholdes for skiltning.

Erhvervsområder

Skilte på facader

- Der kan opsættes 1 skilt på bygningens hovedfacade. Såfremt en virksomhed har facade mod to veje eller flere, er der mulighed for 1 skilt på hver facade mod de pågældende veje. For virksomheder med en facadelængde over 50 m kan der i særlige situationer tillades opsætning af mere end 1 skilt på den pågældende facade.
- Skiltning bør udføres med udskårne enkeltbogstaver opsat direkte på facaden eller på en bæreplade af klart ufarvet glas/plast og, med en bogstavhøjde afstemt efter facadens størrelse, og gerne op til 50 cm fri facadeflade over bogstaverne. Skilte, der rækker op over tagfod, tillades som udgangspunkt ikke.

- Hvor baggrunden indgår som et væsentligt element i virksomhedens logo, er der mulighed for en bagplade på op til 1,5 m².

Fritstående skilte, flag mv.

- Der må opsættes 1 fritstående skilt eller 1 pylon på hver ejendom. Skiltets højde bør være maksimal 4,0 m og bredden bør være maksimal 1,0 m. I særlige tilfælde kan der tillades skilte med en max. Højde på 6,0 m.
- Ud over det større fritstående skilt må der opsættes henvisningsskilte og orienteringsskilte ved indkørsler mv. ved egen grund. Disse skilte bør opsættes i galge eller som fritstående skilt. Det enkelte skilt bør maksimalt have en højde på 12 cm, og bundfarven bør være ens for alle skilte i samme galge, der maksimalt bør have en højde på 1,0 m.
- Hvor der ikke er særlige bestemmelser, der regulerer placeringen, bør skiltet placeres mindst 2,5 m fra skel mod vej.
- Der må på hver ejendom opsættes op til 3 flagstænger, maksimal 10 m høje. Der bør kun anvendes flag påtrykt firmanavn og/eller logo.
- Hvor flere virksomheder i samme område (f.eks. en vej i et erhvervsområde) hver ønsker et henvisningsskilt, bør disse samordnes.
- Bannere på udvendige bygningssider og frithængende bannere tillades som udgangspunkt ikke.

Salg af egne produkter i erhvervsområder

- Skiltning til salg af egne produkter må kun etableres i form af ét facade-skilt med et areal mindre end 0,5 m² samt ét henvisningsskilt ved indkørslen med en skilteflade på højst 0,7 m og med en højde på højst 1,2 m over terrænet.

Offentlige områder

Hovedprincippet er – som ved erhvervsområder – at der ved hver institution/ virksomhed er mulighed for at opsætte 1 skilt på facaden og 1 fritstående skilt.

Skilte på facader

- Der bør kun skiltes med navn på institution/ virksomhed og/eller logo som primær skiltning.
- Der må opsættes 1 skilt på bygningens hovedfacade. Såfremt en virksomhed har facade mod to veje eller flere, er der mulighed for 1 skilt på hver facade mod de pågældende veje. For virksomheder med en facadelængde over 50 m kan der i særlige situationer tillades opsætning af mere end 1 skilt på den pågældende facade.
- Skiltning bør udføres med udskårne enkeltbogstaver opsat direkte på facaden eller på en bæreplade af klart ufarvet glas/plast og, med en bogstavhøjde afstemt efter facadens størrelse, og gerne op til 50 cm fri facadeflade over bogstaverne. Skilte, der rækker op over tagfod, tillades som udgangspunkt ikke.

- Hvor baggrunden indgår som et væsentligt element i virksomhedens logo, er der mulighed for en bagplade på op til 1,5 m².
- Såfremt der er flere firmaer på en ejendom, bør al skiltning samordnes. Samordning betyder ens størrelse og ligeværdig placering. Logofigurer bør samordnes som øvrig skiltning.

Fritstående skilte, flag mv.

- Der må opsættes 1 fritstående skilt eller 1 pylon på hver ejendom. Skiltets højde bør være maksimal 4,0 m og bredden bør være maksimal 1,0 m.
- Ud over det større fritstående skilt må der opsættes henvisningsskilte og orienteringsskilte ved indkørsler mv. ved egen grund. Disse skilte opsættes i galge eller som fritstående skilt.
- Hvor der ikke er særlige bestemmelser, der regulerer placeringen, placeres skiltet mindst 2,5 m fra skel mod vej.
- Der må på hver ejendom opsættes op til 3 flagstænger, maksimal 10 m høje med flag påtrykt firmanavn og/eller logo.
- Hvor flere virksomheder i samme område (f.eks. en vej i et erhvervsområde) hver ønsker et henvisningsskilt, bør disse samordnes.

Idrætsanlæg

- Det kan tillades, at der etableres bandereklamer om en fodboldbane eller lignende idrætsanlæg. Bandereklamerne bør vende ind mod banen og bør være i en højde på højst 1 m over terræn.
- Der kan opsættes henvisnings- og oplysningsskilte. Skiltefladen bør højst være 0,5 m², og skilte bør have en højde på højst 1 m.

Boligområder og landsbyer

Det skal tilstræbes, at boligområder og landsbyer i deres fremtoning og miljø fastholdes som områder, hvor der primært lægges vægt på beboernes trivsel.

I boligområder og i landsbyer skal skiltning og eventuel belysning af sådanne begrænses. Boligområder omfatter både kvarterer med enfamiliehuse, rækkehuse og etageboliger.

Erhverv fra egen bolig

- Der bør ikke skiltes på beboelsesejendomme. Dog kan der skiltes på beboelsesejendomme, hvor der drives erhverv fra egen bolig. På sådanne ejendomme tillades skilte med en størrelse på maksimalt 0,5 m², eller et skilt i form af løse bogstaver med en bogstavhøjde på højst 25 cm. Der bør kun skiltes om forhold, med relation til den pågældende ejendom. Skiltet bør monteres på facaden og tilpasses denne.
- Skiltningen bør alene omfatte oplysninger vedrørende virksomhedens art, navn, mv.
- Skiltningens størrelse og placering bør tage hensyn til sammenhængen og skalaen i det enkelte boligkvarter eller landsby.
- Som udgangspunkt bør skiltningen placeres på husets facade. Afhængig af bygningens placering på grunden kan det dog være hensigtsmæssigt at placere skiltet i terrænet. I sådanne tilfælde bør skiltet ikke placeres nærmere end 1,50 m fra vejskel.
- Skiltets overkant bør placeres i maksimalt 2 meters højde eller i umiddelbar nærhed af indgangsdøren til den pågældende virksomhed.
- Skiltningen bør placeres ved den naturlige indgang til ejendommen og der bør ikke opsættes henvisende skilte uden for den pågældende ejendom.

Erhverv og butikker

- Der må etableres et facadeskilt pr. butik - dog to ved hjørnebutikker. Facadeskiltning bør højst udgøre 50 % af facadelængden. Skiltning bør ske i stueetagen og bør primært markere indgangen til butikken/virksomheden. Skiltet bør tilpasses bygningens arkitektur og bør ske ved enkeltstående

bogstaver på facade, vinduer eller døre. Bogstavhøjden bør som udgangspunkt højst være 30 cm. Der kan som udgangspunkt kun forventes tilladelse til højere bogstaver, hvis det passer til bygningens arkitektur og området.

Skilte på facader

- Facadeskiltning skal tilpasses bygningens og kvarterets skala og udseende.
- Der må som udgangspunkt etableres ét større facadeskilt inkl. logoskilt pr. butik/virksomhed – dog to ved hjørnebutikker.
- Derudover kan der som udgangspunkt etableres sekundær skiltning i form af butiksnavn i eller over vinduer og døre samt mindre skilte - uden lys - opsat på murpiller mellem vinduer og døre og i en størrelse, som er mindre end murpillernes bredde - med en skilteflade på højst 0,25 m².
- Hvis flere butikker / virksomheder deler samme facade, bør skiltningen samordnes med hensyn til placering, størrelse, farver og materialer, så der opnås en god helhedsvirkning.

- Ved butikker til lokal forsyning i et boligområde eller i en landsby bør vinduer omkring indgangspartier ikke tildækkes/blændes.
- Ved dagligvarebutikker til et områdes lokal forsyning kan der monteres et mindre antal klaprammer til tilbudsskilte på facaden med en skilteflade på højst 0,7 m² pr. skilt.
- Der kan som udgangspunkt monteres ét udhængsskilt med en skilteflade på højst 0,5 m² pr. butik/virksomhed, dog to ved hjørnebutikker. Ved større butikker/virksomheder kan der som udgangspunkt tillades et udhængsskilt pr. 20 m facadelængde. Skiltet bør tilpasses facaden og nabobygninger hvad angår størrelse, materialer og farver.
- Udhængsskilte må være bevægelige. Der bør være en frihøjde på mindst 2,5 m fra terræn under udhængsskilte.

Fritstående skilte, flag mv.

- Flagstænger til reklameflag tillades som udgangspunkt ikke i boligområder og landsbyer.
- Der kan som udgangspunkt etableres ét fritstående skilt/pylon pr. butik/virksomhed. Skiltet/pylonen bør højst være 2 meter målt fra terræn, og skiltefladens areal bør ikke overstige 2 m².
- Der kan opstilles et mindre antal funktionsbestemte henvisningsskilte som f.eks.: Ét til kundeparkering, ét til vareind- og udlevering og ét til udkørsel. Skiltefladen må højst være 0,7 m² og have en højde på højst 1,2 m over terræn.
- Henvisningsskilte til virksomheder/forretninger på andre ejendomme bør ikke finde sted.
- Der kan desuden opsættes et mindre antal oplysningsskilte, der markerer en funktion. Oplysningsskilte bør placeres på facade eller væg/mur. Disse skilte bør ikke have en skilteflade større end 0,5 m².

Skiltning i det åbne land

Naturbeskyttelseslovens § 21 indholder et generelt forbud mod skilte i det åbne land.

I loven er der følgende undtagelser:

- Virksomhedsreklamer, som anbringes i umiddelbar tilknytning til virksomheden, når de ikke virker dominerende i landskabet og ikke er synlige over store afstande.
- Skiltning for virksomheder og for salg af erhvervsgrunde m.v., der opstilles i et område, der i en lokalplan er udlagt som erhvervsområde, uanset at området ikke er udbygget.
- Trafikpropaganda, der er godkendt af Rådet for Større Færdselssikkerhed,
- Plakater, der opsættes i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunale eller andre offentlige råd eller folkeafstemninger.
- Mindre oplysningsskilte vedrørende næringsdrift eller virksomhed opsat på egen ejendom eller ved indkørsel til egen ejendom fra nærmeste offentlige vej eller private fællesvej.
- Reklamer på idrætsanlæg.

Bestemmelser om udformning og placering af skilte i overensstemmelse med lovens undtagelsesbestemmelser fremgår af:

Bekendtgørelse om opsætning af mindre oplysningsskilte, skilte i erhvervsområder og reklamer på idrætsanlæg m.v. i det åbne land”

Forvaltningen vil gerne være behjælpelig med en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, så det sikres, at skiltningen er lovlig.

I hovedtræk gælder følgende:

Mindre oplysningsskilte på egen ejendom eller ved egen indkørsel. Etablerer man mindre oplysningsskilte på egen ejendom eller ved egen indkørsel, skal skiltet opfylde følgende krav:

- Skiltet skal være rektangulært.
- Skiltet må højst være 0,25 m².
- Skiltet må ikke være højere end 1 m over terræn.
- Skiltet må kun oplyse om virksomhedens navn, adresse, art og produktion.
- Skiltet skal være ensfarvet og have en afdæmpet bundfarve og tekst i dæmpede farver.
- Skiltet må ikke belyses, være oplyst, reflekterende eller bevægeligt.

Virksomhedsreklamer på eller ved ejendommens bygninger

Virksomhedsreklamer må anbringes i umiddelbar tilknytning til virksomheden, dvs. tæt på eller ved gårdens stuehus, driftsbygninger, gårdsplads eller lignende. En afstand på omkring 20 meter betragtes ifølge praksis som tæt ved bygningerne.

Virksomhedsskilte må ikke virke dominerende i landskabet eller være synlige over store afstande. Om en given reklame kan godkendes, afhænger af virksomhedens størrelse, omgivelsernes karakter samt af skiltets størrelse, udformning, højde m.m.

Idrætsanlæg i det åbne land

Der kan tillades oplysningskilte i umiddelbar tilknytning til klubhus eller lignende. De må ikke være højere end 1 m over terræn.

På afskærmede idrætsanlæg kan der tillades reklamer, der ikke er synlige uden for idrætsanlægget. Der kan desuden tillades mindre reklamer på golfbaner og lignende.

Miljøvurdering

Skilteeringslinjerne og administrationsgrundlaget med tilhørende retningslinjer vil danne grundlag for myndighedsbehandling af skilteansøgninger og er derfor omfattet af kravet om miljøvurdering. Der er derfor foretaget screening af skilteeringslinjerne i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (Lovbekendtgørelse nr. 939 af 3. juli 2013 af lov om miljøvurdering af planer og programmer med senere ændringer.)

I screeningen er det vurderet, hvorvidt retningslinjerne har væsentlig indvirkning på miljøet på en række områder, herunder menneskers sundhed, landskab, flora, fauna, kulturarv, arkæologisk arv mv.

Ifølge loven skal planer, der alene medfører mindre ændringer i forhold til den gældende planlægning kun miljøvurderes, hvis de må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Det vurderes, at skilteeringslinjerne og administrationsgrundlaget alene vil medføre mindre ændringer i forhold til den gældende situation, da:

- Der er tale om mindre ændringer i forhold til gældende skilteeringslinjer for Randers Kommune.
- Byggelovens § 6D indeholder bestemmelser om, at skilte ikke må være til ulempe eller virke skæmmende i forhold til omgivelserne, og at der således jf. loven skal ske en vurdering i hvert enkelt tilfælde.
- Dele af kommunens bebyggede områder i forvejen er omfattet af lokalplaner med skiltebestemmelser.
- Skilteeringslinjerne i øvrigt er i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens skiltebestemmelser.
- Placeringen af skilte fortsat skal overholde tinglyste byggelinjer (langs fx veje).
- Da retningslinjerne alene regulerer skilte, hvilket i sig selv udgør en mindre del i forhold til de bygningsmæssige sammenhænge.

Forslaget til skilteplanslinjerne vurderes på baggrund af screeningen ikke at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet og vurderes derfor ikke at være omfattet af krav om miljøvurdering af planer, da:

- Der alene er tale om en begrænset indvirkning på miljøet.
- Der vil overvejende være tale om en positiv indvirkning ved en homogen skiltning.
- Skilteplanslinjen er i overensstemmelse med naturbeskyttelseslovens skiltebestemmelser.
- Skilteplanslinjen underordner sig eksisterende lokalplaner, tinglyste byggeplaner mv.

Byrådets beslutning om ikke at udarbejde en miljøvurdering offentliggøres samtidig med forslaget til skilteplanslinjerne. Denne beslutning kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet med en klagefrist på 4 uger.

Noter

G-STAR RAW

G-STAR RAW

